

“Deixo l'institut”

Guia per a famílies i joves
de batxillerat i cicles formatius
per afrontar l'abandonament
escolar a meitat de curs

© Fundació Jaume Bofill, 2025
c. Girona, 34-i.
08010 Barcelona
fbofill@fundaciobofill.org
www.fundaciobofill.org

Creiem que el coneixement s'ha de compartir. Per això fem servir una llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 Internacional (by). Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear els continguts propis d'aquesta publicació, per a qualsevol finalitat, inclosa la comercial. Només us demanem que reconegueu l'autoria de la creació original.

Quan no es vol tornar a l'institut

“Quan un jove diu “no puc més”, sovint el que està demanant és una altra manera d'aprendre, de créixer i de sentir-se part d'un futur possible.”

Rosalina Alcalde
Directora de la Plataforma
Zero Abandonament

Cada any, quan arriba el primer trimestre del cicle formatiu o de batxillerat i apareixen les primeres notes, moltes famílies es troben de cop en una cruïlla inesperada. Alguns joves senten que l'inici de curs els ha passat per sobre: se'ls ha fet massa feixuc, massa ràpid, o massa lluny del que havia imaginat. I aleshores emergeix una idea que ho sacseja tot: **“Potser no continuo.”**

Aquesta decisió, quan el curs ja està en marxa, genera un petit terratrèmol dins de casa.

Els joves viuen una barreja d'esgotament, frustració i por de decebre. Les famílies, sovint sense eines ni informació, oscil·len entre la preocupació, la urgència de trobar solucions i el neguit de no saber quin és el pas correcte.

De sobte apareix la pregunta que ningú voldria fer-se: **“I ara què? Es quedarà a casa a meitat de curs? Què passarà els propers mesos? I si no torna a estudiar?”**

Aquesta guia neix per això: per oferir llum enmig del desconcert, per ajudar a transformar la por en possibilitat, i per recordar a famílies i joves que **no han de transitar aquest procés a soles.**

No es tracta només de “continuar o no continuar”, sinó de **redefinir el camí plegats**, amb informació clara, suport professional i espais per recuperar la confiança. Quan un jove diu “no puc més”, sovint el que està demanant és una altra manera d'aprendre, de créixer i de sentir-se part d'un futur possible.

Com enfocar la situació

“Deixar un camí no vol dir quedar-se aturat. Vol dir revisar, ajustar i redibuixar trajectòries.”

No és un fracàs, és una oportunitat

El bloqueig a l'institut és una situació compartida, no un cas aïllat. Deixar un camí no vol dir quedar-se aturat.

- ✓ Vol dir revisar i redibuixar trajectòries
- ✓ Quan s'aborda plegats, el jove recupera el protagonisme
- ✓ La família deixa de transitar la situació en solitari

L'objectiu és recuperar l'autoestima i la confiança

El que importa és entendre que:

- ➔ És una situació compartida, no un cas aïllat
- ➔ No és una decisió individual del jove: és un punt de bloqueig que cal mirar i abordar plegats
- ➔ Hi ha alternatives reals, sempre

Com acompanyar la situació i prendre decisions amb més calma

Avançar pas a pas

No cal resoldre-ho tot de cop. És millor acordar una acció concreta per cada moment (entrevista, recurs, activitat o rutina mínima) i anar ajustant el pla a mesura que es comprèn millor què necessita el jove.

El jove ha de participar en les decisions

Quan el jove se sent escoltat i implicat, és més probable que el pas següent sigui sostenible. Acompanyar no vol dir decidir per ell, sinó crear un espai segur per parlar, explorar opcions i pactar un camí possible.

Demanar suport

Demanar suport és part de la solució: Institut, serveis d'orientació del municipi, programes per a joves i suport emocional: no cal fer-ho sols. Buscar ajuda a temps permet ordenar informació, reduir tensió i trobar alternatives que encaixin millor amb la situació

Dues primeres passes per començar el camí junts

Recurs

Acompanyar amb els estudis.
Guia per a famílies amb adolescents

1

Parlar primer a casa, sense pressions ni culpes

Aquest primer moment a casa és clau. Però no cal tenir totes les respostes ni prendre decisions immediates. El més important és escoltar, parlar amb calma i fer sentir al jove que no està sol.

Tria bé quan és el millor moment i comenceu amb preguntes obertes per situar el jove com a protagonista:

- “Què és el que t’està fent més difícil tornar-hi?”
- “Què creus que et faria sentir millor?”
- “Busquem alternatives plegats?”

Escolta abans de respondre. Deixa que expliqui com se sent. Sentir-se escoltat és el primer pas per avançar.

- **Evita culpes i amenaces.** La por i la pressió tanquen el diàleg. La calma l’obre
- **Transmet un missatge clau.** No estàs sol. Ho afrontarem junts i amb ajuda

2

Demandar ajuda

Quan un jove deixa l’institut -especialment a mig del curs- o està a punt de fer-ho, és important activar suport com més aviat millor. Demandar ajuda no vol dir “fer un drama”, sino buscar orientació per entendre opcions i prendre decisions amb més calma.

A l’**Institut** us ajudaran a entendre què ha passat i a construir una proposta realista. Podeu demanar entrevista amb:

- El tutor o tutora
- L’orientador/a del centre (si n’hi ha)
- L’equip directiu (si cal abordar una situació complexa)

Mentre que l’ **ajuntament** podreu trobar especialistes en reorientació (Educació, Joventut, Ocupació) així com opcions formatives per no quedar-se a casa a meitat de curs. .

Demaneu entrevista amb el servei educatiu, l’oficina jove o els serveis d’ocupació.

La clau és buscar opcions AMB el jove, no PER al jove, tot construint una proposta realista.

Quines opcions formatives existeixen per no quedar-se a casa a meitat de curs?

Quan un jove deixa l'institut, una de les prioritats és evitar que es quedi sense activitat ni vincles. No es tracta d'omplir l'agenda, sinó de mantenir una rutina i una oportunitat d'aprenentatge mentre es redefineix el camí. Per alguns joves, començar amb una acció curta pot ser la manera més realista de reenganxar-se. Taller, curs curt, formació pràctica, voluntariat o activitat esportiva estructurada poden actuar com a pont.

Són recursos pensats per a joves que han abandonat o estan a punt de fer-ho. Solen combinar orientació, activitats pràctiques i acompanyament, i poden ajudar a recuperar motivació i confiança.

A

Certificats professionals curts

Bon inici per a joves que prefereixen “fer” abans que “estudiar”.

- Accesibles i pràctics
- Donen ofici i autoestima
- Inici immediat

B

Centres de Noves Oportunitats (16–24 anys)

Treballen AMB el jove, no SOBRE el jove.

Ell o ella experimenta, prova, reprèn competències i torna a creure que pot.

C

Cursos de monitoratge, idiomes, digitalització, voluntariat

Perfectes per recuperar rutines i confiança. Aquí el jove tria, i això dona molt poder.

Entre gener i març s'obren moltes portes per recuperar el control. Pregunta en el teu ajuntament!

Quan cal suport emocional o un referent

Mentoria / Mentora

Psicologia Jove / Konsulta'm

Programa Ocell de Foc

Consulta Oberta a l'institut

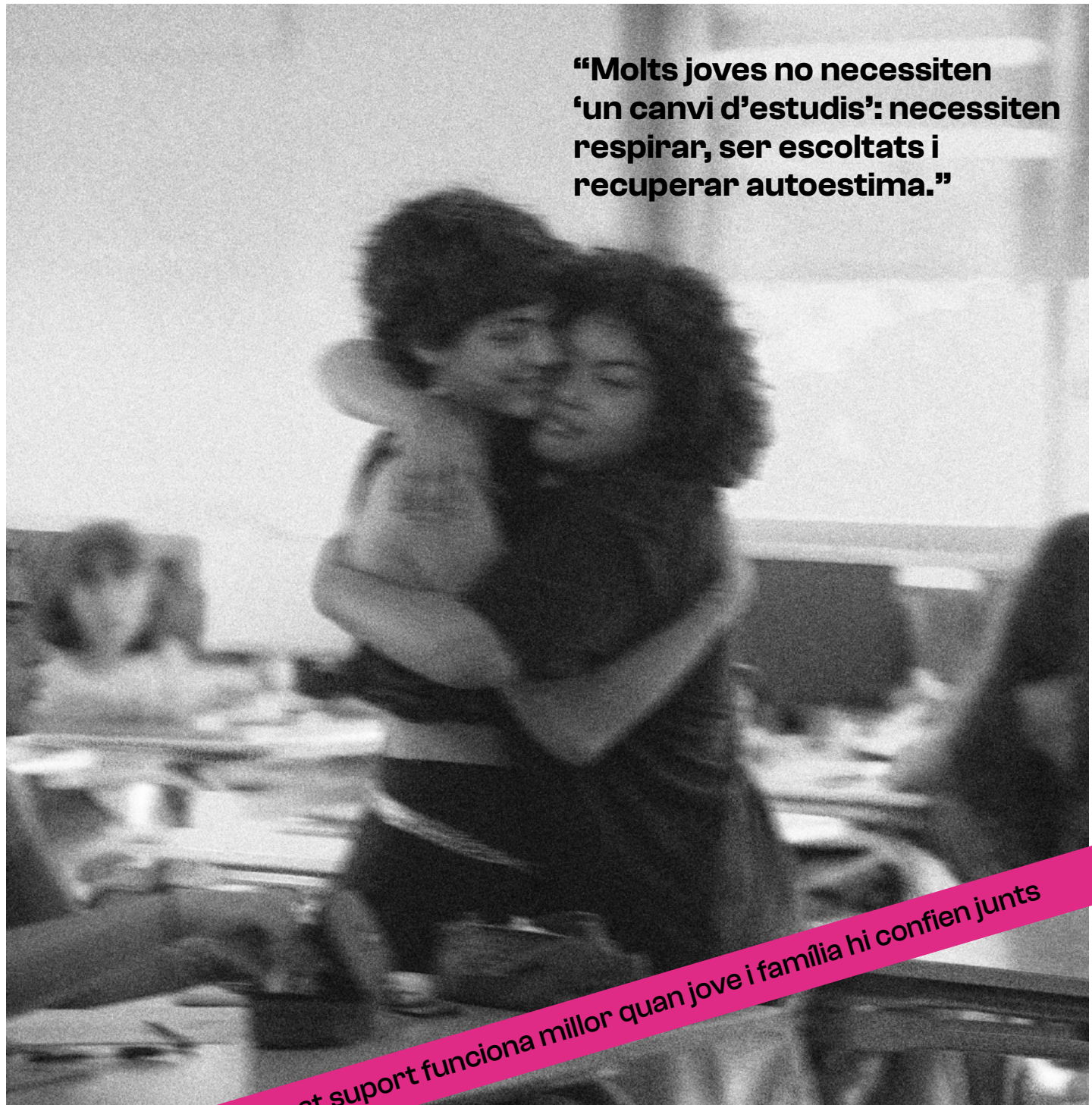
Oficines Joves

Mapa PZA

PLATAFORMA ZERO ABANDONAMENT

“Molts joves no necessiten ‘un canvi d’estudis’: necessiten respirar, ser escoltats i recuperar autoestima.”

Aquest suport funciona millor quan jove i família hi confien junts

Preguntes freqüents

FAQ emocional per a famílies i joves

“I si el curs vinent no vol tornar a cap institut?”

Busquem junts què sí vol fer. Sempre hi ha un espai on reconnectar, ja sigui formatiu, laboral o ocupacional.

“I si no sabem què hi ha al municipi?”

La informació no la heu de saber vosaltres: hi ha professionals per això. Contacteu amb l'ajuntament o l'institut.

“I si el meu municipi és molt petit i no té serveis?”

Existeixen serveis d'orientació a nivell comarcal. Contacta amb el teu de Consell Comarcal.

A més, tots els territoris comptem amb Serveis Educatius Territorials i el programa Reconnect-ES, amb la figura d'una educadora social preparada, precisament, per orientar-vos en aquestes situacions.

Busca a Internet “**Reconnec-ES** + Nom del teu municipi= Trobarà Nom i watshups de l'educadora social del teu territori

**“Cada jove té el seu ritme.
Cada família mereix suport.
Cada camí és vàlid quan es
construeix amb respecte,
escolta i acompanyament.”**

Per a més informació, contacteu
amb els **serveis d'orientació** del
vostre institut o ajuntament o
zeroabandonament@fundaciobofill.org